

คำอธิบายบทเรียน

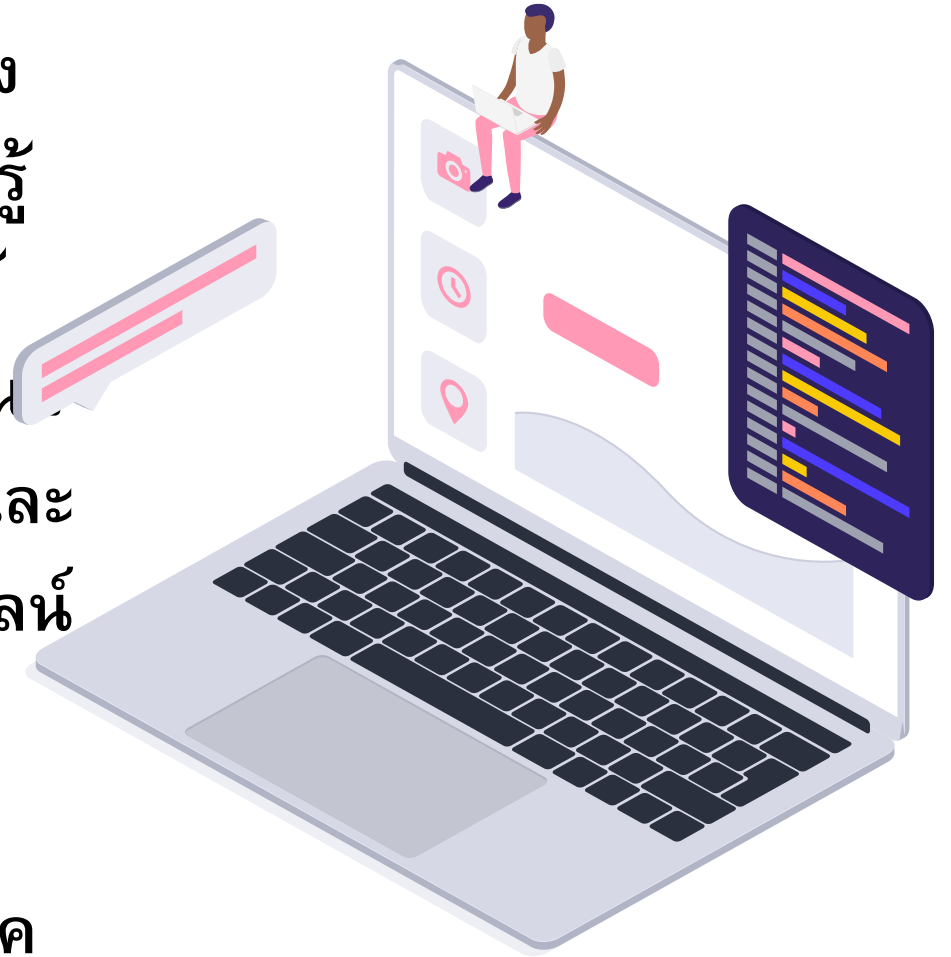
เพื่อการเรียนรู้การเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างมีคุณภาพ
รู้เท่าทันเทคโนโลยี และปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ใน
ชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างสังคมดิจิทัลอย่างยั่งยืน ปรับใช้
เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมกับสุขภาพกายและ
สุขภาพจิต สร้างสมดุลการใช้ชีวิตในโลกจริงและโลก
ออนไลน์ได้เป็นอย่างดี

พลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship)

“ ผลเมืองใหญ่ยุคดิจิทัลจะมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงทักษะในการรู้คิดขั้นสูงและมีวิจาร์ณญาณ และเนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีออนไลน์มากขึ้น ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับผู้คนมากขึ้น การรู้จักสิทธิตนเอง เคารพผู้อื่น และการปกป้องตนเองและชุมชนจากความเสี่ยงออนไลน์ จึงเป็นทักษะที่สำคัญ

นอกจากนี้พลเมืองดิจิทัลยังสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง และการแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น ”

ทักษะของพลเมืองดิจิทัล

ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity)

ความสามารถในการสร้างและบริหารอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองไว้ได้
 อย่างดีทั้งในโลกออนไลน์และโลกความจริง

ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management)

มีดุลพินิจในการบริหารข้อมูลส่วนตัว โดยเฉพาะการแชร์ข้อมูลออนไลน์เพื่อป้องกันความ
 เป็น
 ส่วนตัวทั้งของตนเองและผู้อื่น

ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management)

ความสามารถในการบริหารเวลาในการใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัลรวมถึง
 การควบคุมเพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์และโลกภายนอก

ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจรรย์ญาณที่ดี (Critical Thinking)

ความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและ
 ข้อมูลที่ผิด ข้อมูลที่มีเนื้อหาดีและข้อมูลที่เข้าข่ายอันตราย
 ข้อมูลติดต่อทางออนไลน์ที่น่าตั้งข้อสงสัยและน่าเชื่อถือได้

ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying Management)

ความสามารถในการรับรู้ และรับมือการคุกคาม ช่มชู้บนโลก
 ออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด

ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ผู้ใช้งานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints)

ความสามารถในการเข้าใจธรรมชาติของการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัลว่า
 จะหลงเหลือร่องรอยข้อมูลทิ้งไว้เสมอ รวมไปถึงเข้าใจผลลัพธ์ที่อาจ
 เกิดขึ้น เพื่อการดูแลสิ่งเหล่านี้อย่างมีความรับผิดชอบ

ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเอง ในโลกไซเบอร์ (Cybersecurity Management)

ความสามารถในการป้องกันข้อมูลด้วยการสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็ง
 และป้องกันการโจรกรรมข้อมูลหรือการโจมตีทางออนไลน์

ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy)

ความสามารถในการเห็นอกเห็นใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นบนโลก
 ออนไลน์

สิทธิดิจิทัล (Digital Rights)

สิทธิดิจิทัล คำจำกัดความสิทธิและ

สิทธิ (Right)

หมายถึง ความสำเร็จหรืออำนาจ
ที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่าง
อิสระ โดยได้รับการรับรองจาก
กฎหมาย

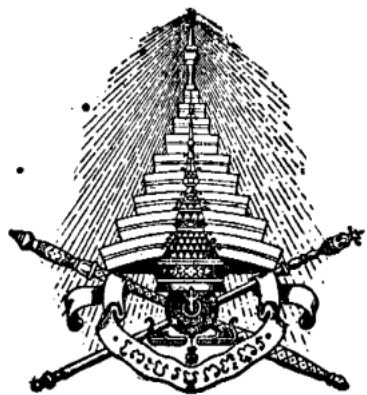
เสรีภาพ (Liberty)

หมายถึง อำนาจตัดสินใจด้วยตนเองของ
มนุษย์ที่จะเลือกทำเป็นพฤติกรรมของ
ตนเอง โดยไม่มีบุคคลอื่นใดอ้างหรือใช้
อำนาจแทรกแซงเกี่ยวข้องกับ
ตัดสินใจนั้น

สิทธิดิจิทัล

สิทธิและเสรีภาพตาม

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ หน้า ๕๒๕

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม

สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก

มหันทเดชนดิลกรามาธิบดี

พระปกเกล้าเจ้าแผ่นดินสยาม

เล่ม ๔๘ หน้า ๕๓๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ของชนชาวสยาม

มาตรา ๑๒ ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย ฐานันดรศักดิ์โดยกำเนิดก็ดี โดยแต่งตั้งก็ดี หรือโดยประการอื่นใดก็ดี ไม่กระทำให้เกิดเอกสิทธิ์อย่างใดเลย

มาตรา ๑๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาหรือลัทธิใด ๆ และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมของประชาชน

มาตรา ๑๔ ภายในบังคับแห่งบทกฎหมายบุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เคหสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การโฆษณา การศึกษาอบรม การประชุมโดยเปิดเผย การตั้งสมาคม การอาชีพ

มาตรา 13 บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนาหรือลัทธิใด ๆ และมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของตนเมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมของประชาชน

มาตรา 14 ภายในบังคับแห่งกฎหมาย บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เคหสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การโฆษณา การศึกษา อบรม การประชุม โดยเปิดเผย การตั้งสมาคม การอาชีพ

“รู้หรือไม่”

“สิทธิดิจิทัลคืออะไร?”

สิทธิดิจิทัล

สิทธิดิจิทัลคืออะไร?

สิทธิดิจิทัลคือ...

“สิทธิมนุษยชนในโลกดิจิทัล” หรือ
 “สิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นผ่านเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต”

คำว่า “สิทธิมนุษยชน” มีนิยามที่ชัดเจนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) และถูกนำไปประยุกต์ใช้จริงกับกฎหมายจำนวนมาก
 ขณะที่คำว่า “ดิจิทัล” “เทคโนโลยี” หรือ “อินเทอร์เน็ต” ยังคงเป็นที่ถกเถียง ถูกตีความอย่างกว้างขวางและหลากหลายกว่า

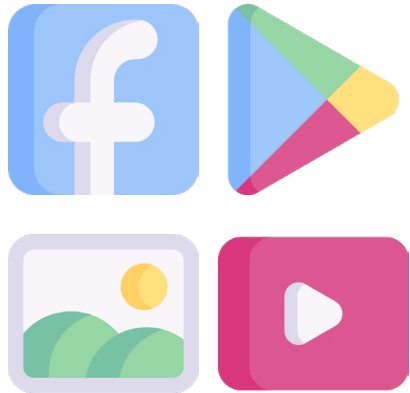
คำนิยามสิทธิดิจิทัล

“สิทธิดิจิทัล คือ สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในสภาพแวดล้อมแบบดิจิทัล มักเกี่ยวข้องกับทั้งเสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการแสดงออก การรวมกลุ่ม การรวมตัว การเข้าถึงอุปกรณ์อินเทอร์เน็ต สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล และแพลตฟอร์ม (เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ และอื่นๆ) ไปจนถึงการเข้าถึงพื้นที่ปลอดภัยบนสังคมออนไลน์ ความมั่นคง ปลอดภัย และความเท่าเทียม”

สิทธิดิจิทัล

ความเข้าใจในเรื่องสิทธิเสรีภาพของพลเมืองดิจิทัล

ในปัจจุบันเครือข่ายสังคมออนไลน์มีหลากหลายช่องทาง เช่น Facebook LINE YouTube Instagram และ Twitter เป็นต้น โดยคุณลักษณะสำคัญของเครือข่ายสังคมออนไลน์เหล่านี้ทำให้ประชาชนสื่อสารกันได้อย่างสาธารณะ ไม่ว่าจะในรูปแบบข้อความ ภาพ และภาพเคลื่อนไหว เช่น การสร้างข้อความสาธารณะเพื่อบอกสถานะ หรือกิจกรรมที่กำลังกระทำอยู่ เป็นต้น

การนำเสนอข้อมูลส่วนตัวลงในพื้นที่สาธารณะโดยขาดความตระหนักจะนำมาสู่ภัยอันตรายได้อย่างไม่คาดคิด อาจละเมิดสิทธิบุคคลอื่นทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ ดังนั้น ผู้ใช้งานควรมีการเรียนรู้การตั้งค่าเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว การกำหนดขอบเขตการเข้าถึงพื้นที่ส่วนตัวของตน เช่น การกำหนดผู้รับข้อมูลอย่างจำเพาะเจาะจง เพื่อให้การใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความเหมาะสมไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลจนอาจนำไปสู่บทลงโทษทางกฎหมายได้

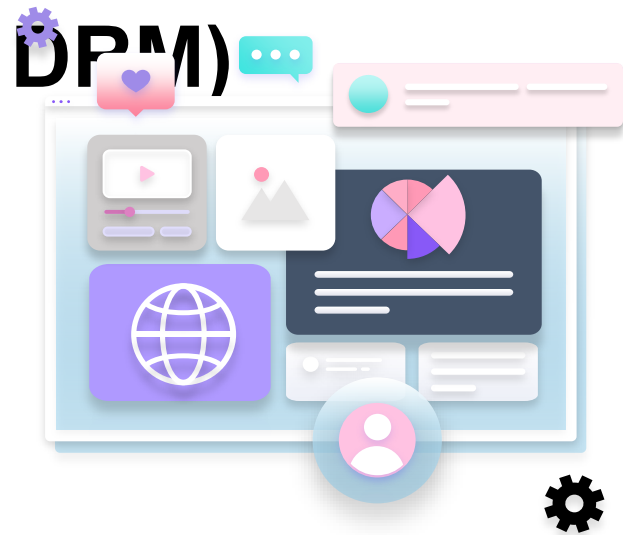

“รู้หรือไม่”

“การจัดการสิทธิดิจิทัลคืออะไร?”

การจัดการสิทธิดิจิทัล (Digital Right Management:

การจัดการสิทธิดิจิทัล คือ ระบบการจัดการสิทธิ์ของผู้ใช้ในรูปแบบดิจิทัล กล่าวคือ ผู้ผลิตผลงานที่นำระบบ DRM เข้ามาป้องกันการคัดลอกผลงานไม่ให้เกิดขึ้นได้ เพื่อประโยชน์ของผู้ผลิตผลงานนั้นๆ และสามารถกำหนดสิทธิ์การใช้งาน เช่น เพิ่มข้อมูลนี้คุณต้องมีสิทธิ์การใช้งานเท่านั้นถึงจะสามารถเปิดดูเพิ่มข้อมูลนี้ได้ เช่น **สื่อดนตรี งานศิลปะ ภาพยนตร์ ซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์** โดย DRM จะเข้ามาช่วยป้องกันการคัดลอกซึ่งอาจจะทำให้เกิดการสูญเสียรายได้ หรือชื่อเสียงได้

การปกป้องคุ้มครองไฟล์ดิจิทัล

ทั้งนี้สำหรับ DRM หรือ การปกป้องคุ้มครองข้อมูลดิจิทัล (protection of digital content) ให้ปลอดภัยจากการเข้าถึง (access control) หรือทำซ้ำ (copy control) โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวอาจจำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยี เช่น ใส่ encryption ในไฟล์ข้อมูลที่ต้องการคุ้มครอง และอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลก็ต่อเมื่อระบบได้ตรวจสอบตัวตน (identity) ของผู้ใช้และตรวจสอบสิทธิ์ในการเข้าถึงไฟล์นั้นเสียก่อน (authenticated) การคุ้มครองไฟล์ข้อมูลด้วยวิธีนี้ค่อนข้างมีความปลอดภัย เนื่องจาก DRM จะติดอยู่กับไฟล์ดิจิทัล ไม่ว่าไฟล์ข้อมูลนั้นจะมีการถ่ายโอนไปที่ใด

“การละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ไม่ควรกระทำทั้งในชีวิตจริงและชีวิตออนไลน์ เพราะไม่ว่าจะอยู่ในสังคมจริง (Real World) หรือสังคมเสมือน (Virtual Society) บุคคลจะต้องรับผิดชอบผลจากการกระทำของตนเอง ด้วยเหตุนี้ประชาชนควรต้องมีจิตสำนึกในการเคารพสิทธิของผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นการเคารพผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง การไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น รวมถึงมีความรับผิดชอบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

การไม่ทิ้งรอยข้อมูลต่าง ๆ ไว้ในโลกดิจิทัลก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยไม่ให้ผู้อื่นเข้าละเมิดสิทธิดิจิทัลของเราได้”